

Siirtolaisuusmuseo Seinäjoelle

Suomi on niitä harvoja Euroopan maita, jossa ei ole siirtolaisuuteen keskittynyttä museota yli 1000 museon joukossa. Siirtolaisuutta Suomesta on tapahtunut satoja vuosia, ja eri puolilla maailmaa asuu 1,3 miljoonaa suomalaisen sukutaustan omaavaa ihmistä, eniten Pohjois-Amerikassa ja Ruotsissa. Siirtolaisten jälkeläiset ovat kiinnostuneita juuristaan ja Suomessa olevista sukulaisistaan.

Puolet suuresta Amerikan siirtolaisuudesta oli lähöisin vanhasta Vaasan läänistä. Niinpä Peräseinäjoella heräsi jo 1960-luvulla siirtolaisurheilija Ville Ritolan ja siirtolaisutkija Anna-Leena Toivosen innoittamana ajatus siirtolaismuseosta. Vuonna 1974 perustettiin Siirtolaisuusinstituutti Turussa, ja v. 1994 sen Pohjanmaan aluekeskus aloitti toimintansa Peräseinäjoella.

Hanke Suomen Siirtolaisuusmuseon perustamiseksi käynnistyi v. 2000 EU:lta ja Finlandia Foundationilta USA:sta saadulla avustuksella. Jatkoprojektin ”Lännen lokarin jäljet” toteuttajana oli keskeisesti Peräseinäjoen kunta, joka v. 2005 alussa yhdistyy Seinäjoen kaupunkiin.

Toukokuussa 2004 aloitti työnsä Suomen Siirtolaisuusmuseon tukiyhdistys, jonka tavoitteena on tukea siirtolaisuusmuseon perustamista, toimintaa ja ylläpitoa. Puheenjohtajana toimii kansanedustaja Paula Risikko Seinäjoelta. Lausumme myös ulkosuomalaiset ja heidän jälkeläisensä tervetulleiksi siirtolaisuusmuseon tukiyhdistyksen jäseniksi. Jäsenmaksu v. 2005 on 20 • tai 30 •, johon sisältyy Siirtolaisuusinstituutin lehti *Siirtolaisuus-Migration*. Yhteystiedot ovat tiedotteen lopussa.

Suomen Siirtolaisuusmuseo on tarkoitus toteuttaa Peräseinäjoen kunnan Kalajärven rannalla tarkoitukseen varaamalla alueella. Hankkeen visiona on *Maailman raitti*, joka voisi jakaantua seuraavasti:

1. Amerikan raitti (USA, Kanada ja Latinalainen Amerikka),
2. Skandinavian ja Euroopan raitti,
3. Venäjän ja Siperian raitti,
4. Afrikan ja Oseanian raitti (Australia ja Uusi-Seelanti).

Ensimmäinen alueelle siirrettävä rakennus on Matti Hakalan 100 vuotta sitten Amerikassa ansaitsemilla rahoilla rakentama pohjalaistalo Ilmajoella. Vaasan tiepiiri on lahjoittanut tämän tien laajennuksen alle jäävän rakennuksen siirtolaismuseolle. ”Amerikan talo” puretaan marraskuussa 2004 ja siirretään odottamaan

pystytystä Kalajärven rannalle. Rahoitusta pystytystä varten on haettu Suomen Kulttuurirahastolta.

Vuoden 2004 aikana on jo alkanut saapua arvokkaita lahjoituksia siirtolaisuusmuseolle. Näistä tärkeimmät ovat suuri australiansuomalaisten sekä New Yorkista ja Floridasta saadut lahjoitukset, mistä esitämme parhaat kiitokset.

Amerikan Raitin aloittamiseksi Kalajärven rannalle, ja muiden maanosien raittien suunnittelemiseksi, suoritamme nyt ulkosuomalaisten keskuudessa kartoituksen siitä mitä mahdollisia siirtolaisten rakennuksia ja myös esineistöä olisi vielä löydettävissä eri puolilta maailmaa siirtolaismuseoon. Yhtenä esimerkkinä on Norjan siirtolaismuseo, jonne on norjalaisten siirtolaisten jälkeläiset ovat lahjoittaneet useita rakennuksia, mm. pienen siirtolaiskirkon. Niinpä pyytäisimme tietoja, mahdollisesti valokuvien kanssa, eri puolilla maailmaa olevista suomalaisten siirtolaisten rakennuksista ja muista työn jäljistä, jotta niitä voitaisiin ehkä kuljettaa Suomeen tai rakentaa jäljennöksiä. Suomen Tullilaitos on myöntänyt verovapauden museotarkoituksiin tuleville rakennuksille ja tavaroille.

Etsimme tietoja ensisijaisesti tyhjinä ja mahdollisesti purku- tai muuten tuhoutumisuhan alaisena olevista rakennuksista ja niiden sisustuksista ja muusta irtaimistosta. Raitille sopisivat esim. amerikansuomalainen farmi piharakennuksineen, suomalainen haali, esim. työväenyhdistyksen, pieni koulu, kirkko, boarding-house ja suomalaisen omistaman ”kapakan” sisustus, osuuskauppa eli co-op store jne. Myös kulan etsintään, kaivostyöhön ja metsätöihin liittyvät rakennukset ja työkalut kuuluvat tähän ryhmään, esim. hirsiset kämpät ja suuri punapuun runko Kaliforniasta.

Tiedot mahdollisten kuvien kanssa suomalaisten siirtolaisten Suomen Siirtolaisuusmuseoon sopivista rakennuksista ja tavaroista pyydämme ystävällisesti ilmoittamaan osoitteella:

Suomen Siirtolaisuusmuseon Tukiyhdistys ry
Keikulinkuja 1
611100 Peräseinäjoki
Puh. +358-6-418 1275
e-mail: tuula.koskimies@peraseinajoki.fi

Tähän osoitteeseen voi ilmoittautua myös siirtolaisuusmuseon tukiyhdistyksen jäseneksi. Jäseneksi liittymisen vuodelle 2005 voi tehdä myös suoraan maksamalla 20 tai 30 • tilille 533802230102, Peräseinäjoen Osuuspankki. Kirjoita nimi selvästi ja ilmoita myös osoite.

Lisätietoja:
Olavi Koivukangas
Siirtolaisuusinstituutti
Linnankatu 61, 20100 Turku
sähköposti: olavi.koivukangas@utu.fi

An Emigration Museum to Seinäjoki

Finland is one of the few European countries, which lack an emigration museum even though there are over 1000 museums in our country. During the centuries 1.3 million emigrants have left Finland mostly for Sweden and North America. The emigrant descendants are interested in their roots and relatives in Finland.

Half of the old America-emigration originated in the former province of Vaasa. Thus the idea of an emigration museum arose already in the 1960's inspired by the Olympic champion Ville Ritola and the emigration researcher Anna-Leena Toivonen. The Institute of Migration was founded in Turku 1974 and the Ostrobothnian regional center in Peräseinäjoki 1994.

The project of establishing a Finnish Emigration museum started in the year 2000 with the support of the European Union and the Finlandia Foundation in the US. The municipality of Peräseinäjoki played a central role in the project "Trail of the Western Logger".

One of the background organizations of the Emigration Museum is the Support Association for the Finnish Emigration Museum, which was founded in May 2004. We welcome expatriates and their descendants as members of the association. The membership fee for the year 2005 is 20 • or 30 • which includes the periodical *Siirtolaisuus-Migration*.

The Emigration Museum will be located by the Kalajärvi lake in Peräseinäjoki with the vision of a World trail, which would consist of the following elements:

1. The American trail (USA, Canada and Latin America)
2. The Scandinavian and European trail
3. The Russian and Siberian trail
4. The African and Oceanian trail (Australia and New Zealand)

The first building to rise on the location is the Hakala house, which was built by Matti Hakala a hundred years ago in Ilmajoki with money earned in the US and donated to the museum by the Finnish Road Administration in Vaasa. Support has been applied from the Finnish Cultural Foundation.

Valuable contributions to the museum have already been made during the year 2004 by Finns in Australia, New York and Florida. We are very grateful for these.

We are now conducting a survey among expatriate Finns around the world of what emigrant buildings and items could be obtained for the Emigration Museum. A good example is the Norwegian Emigration Museum, which hosts many donations from Norwegians around the world, including e.g. a small church. Thus we ask for information on such fruits of Finnish labor, which could be shipped to Finland or constructed here as copies. The Finnish Customs has granted exemption from taxation for buildings and items donated to the museum.

We are especially interested in buildings which are empty or which run the risk of demolition and in movable property. Such are Finnish farm buildings, halls, schools, churches, boarding houses, saloons, cooperative stores and the like. Also buildings and tools associated with mining, gold prospecting and forestry are included, e.g. log cabins and a big redwood trunk from California.

Information can be submitted to the following address:

The Emigration Museum Support Association
Keikulinkuja 1
61100 Peräseinäjoki, FINLAND
Tel +358-6-418 1275
e-mail: tuula.koskimies@peraseinajoki.fi

You can become a member of the support association by writing to the above address or directly by paying 20 or 30 • to the bank account 533802230102, Peräseinäjoen Osuuspankki. Please write your name and address clearly.

Additional information:
Olavi Koivukangas
The Institute of Migration
Linnankatu 61, 20100 Turku, Finland
email: olavi.koivukangas@utu.fi

AEMI:n kokous 29.9.–3.10.2004

AEMI, The Association of European Migration Institutions piti vuosikokouksensa 29.9.– 3.10. 2004 Ruotsin Siirtolaisuusinstituutissa (The Swedish Emigrant Institute) Växjössä. Kuvassa osallistujat Ruotsin Siirtolaisuusinstituutin edessä. AEMI:n puheenjohtajana on Brian Lambkin Ulster-American Folk Parkista Omaghista Pohjois-Irlannista. AEMI on 15 vuoden aikana vakiinnuttanut asemansa Euroopan Siirtolaisuusinstituuttien yhteistyöjärjestönä. Se

toimii yhteistyöverkostona ja mm. julkaisee kerran vuodessa ilmestyvää alan aikauskirjaa AEMI Journal'ia, jonka toimitajana on Hans Storhaug Stavangerista Norjasta. Siinä julkaistaan myös vuosikokouksen yhteydessä pidettävän konferenssin esitelmät. Tämän kertaisen konferenssin aiheena oli ”Connecting Contemporary Migration with the Past”, eli mitä oppia nykyaika voi ottaa menneisyyden muutoliikkeistä. – *Kuva: Aemi 2004.*

